

Huddinge

Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans medicinska och psykologiska insats

År 2019

Datum och ansvarig för innehållet

2020-02-20

Barbro Lönnkvist, verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats

Tanja Johnselius, chefspsykolog

Innehåll

Huddinge

.....	1
PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE FÖR ELEVHÄLSANS MEDICINSKA OCH PSYKOLOGISKA INSATS.....	1
Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet.....	3
Ansvar för patientsäkerhetsarbetet.....	3
Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året...	4
Vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet.....	4
Rutiner för att identifiera risker i verksamheten.....	5
Rutiner för avvikelser och händelseanalys.....	5
Informationssäkerhet.....	8
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	8
Hälsa- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet/klagomål och synpunkter.....	9
Sammanställning och analys.....	9
Samverkan med patienter och närstående.....	9
Resultat.....	10
Övergripande mål och strategier för kommande år.....	12
ELEVHÄLSANS PSYKOLOGISKA INSATS.....	13
Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet.....	13
Ansvar för patientsäkerhetsarbetet.....	13
Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året.	14
Åtgärder för ökad patientsäkerhet.....	14
Rutiner för att identifiera risker i verksamheten.....	15
Rutiner för avvikelser och händelseanalys.....	16
Övergripande mål och strategier för kommande år.....	17

Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1 §

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) ska bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras och förebyggs. Inom verksamheten ska det finnas den personalbemanning och kompetens som krävs för att uppnå god och säker vård.

För detta ska det finnas säkra rutiner och lokala riktlinjer.

Vårdgivaren i Huddinge kommun har tagit fram ett ledningssystem för elevhälsans medicinska insatser för systematiskt kvalitetsarbete, enligt Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i hälso- och sjukvård, SOSFS 2011:9

Ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Grundskolenämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsans medicinska insatser och är ytterst ansvariga. Verksamhetschef enligt HSL § 29 är utsedd av vårdgivaren.

Verksamhetschefen för elevhälsans medicinska insatser (EMI) är anställd i Central elevhälsa och ansvarar för att leda, planera, utveckla samt följa upp verksamheten och att bevaka att god vård bedrivs. Exempel på detta kan vara att medarbetarna har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet. Lokaler och utrustning för arbetet skall vara anpassade för verksamhetens behov. Rutiner och egenkontroll skall upprättas och följas. Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar. Det innebär att arbetet skall utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet, och medarbetaren ska medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar också för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras.

Rektor har ansvar för skolans inre organisation och skall leda och samordna elevhälsans insatser på skolan. Rektor har också personalansvar för skolsköterskan. För att kravet på god vård och patientsäkerhet skall kunna uppfyllas ska rektor samverka med verksamhetschef för de medicinska insatserna kring personalresurser, lokal och utrustning, förbandsmaterial samt läkemedel. Rektor har ansvar för vikarietillsättning och har även arbetsmiljöansvaret för respektive skolsköterska.

Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året

SOSFS 2011:9 5 kap. 2 §

Medarbetaren ska omgående identifiera och rapportera risker och negativa händelser enligt fastställd rutin till verksamhetschefen och rektor.

Inrapporterade negativa händelser och risker följs upp kontinuerligt på professionsmöten, i syfte att lära av misstag, för att öka patientsäkerheten.

Skolsköterskan skriver en årlig kvalitetsrapport enligt fastställd mall.

Kvalitetsrapporten följer upp att vaccinationer och hälsobesök har erbjudits enligt fastställt program, liksom negativa händelser och risker i verksamheten.

Även EMI:s övriga verksamhet beskrivs i kvalitetsrapporten.

Rapporten skickas till verksamhetschef för EMI och rektor.

Verksamhetschefen för EMI sammanställer och skriver tillsammans med ledningsansvarig skolläkare en årlig kvalitetsberättelse utifrån skolsköterskornas kvalitetsrapporter.

Verksamhetens rutiner för god och säker vård uppdateras kontinuerligt.

Vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2

Under kalenderåret har följande patientsäkerhetsarbete bedrivits och följande åtgärder vidtagits för att öka patientsäkerheten.

EMI:s personal medverkar i kvalitetsarbetet genom att fortlöpande delta i arbetet med att utveckla och säkra kvaliteten.

Skolsköterskor och skolläkare träffas för professionsmöten en heldag varje månad utifrån stående punkter på dagordningen. Där diskuteras bland annat arbetsmetoder, rutiner, lagar och föreskrifter som styr verksamheten, men även nyheter för verksamheten.

Skolsköterskor rapporterar kontinuerligt in negativa händelser och tillbud samt risker i verksamheten. Dessa har diskuterats fortlöpande på EMI:s professionsmöten som en lärande och förebyggande åtgärd.

Fortbildningsinsatser under året har genomförts enligt plan

- Under året har barn- och ungdomspsykiatri varit ett fokusområde med föreläsningar av läkare från BUP Stockholm. Detta kommer att fortsätta även under 2020. Även psykologer och skolsköterskor från friskolor har deltagit på dessa föreläsningar.
- Vaccinationsfrågor och rutiner har diskuterats fortlöpande under året. Samt en vaccinationsföreläsning av Smittskydd Stockholm.
- Månadens fall av skolläkare med ledningsansvar - Tillväxtkurvor, Brännskada, Diabetes och Ögonkontroller
- [Föreläsning om A alkohol](#) - och tobak [föreläsning](#) av skolläkare
- Information från Mini-Maria
- Gruppdiskussioner om EMI:s roll i skolornas närvaroarbete

-
- Föreläsning och gruppdiskussion om övervikt och fetma
  - En skolsköterska berättade om sitt arbete med en frisk skolstart
  - Kostenheten har informerat
  - Information från Barnhälsovården om Elvisprojektet
  - Information om projektet "Dansa utan krav" SLL, kompetenscentrum för kultur och hälsa.
  - Information om Juridiska frågor av utredare BUF/jurist
  - Grupparbete om Årshjul och skolsköterskans uppdrag
  - Utbildning i S-HLR, en halvdag i Huddinge sjukhus, HLR-rådet

Vid vaccination samarbetar minst två skolsköterskor för att öka patientsäkerheten.

Lokala rutiner uppdateras fortlöpande inom det medicinska området. Vid varje läsårsstart uppdaterar skolläkare med ledningsansvar läkemedelslistan och ordination enligt generella direktiv till varje skolsköterska. Även handlingsplan för allergisk reaktion och chock uppdateras och repeteras inför varje läsår.

Rutiner för att identifiera risker i verksamheten

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

All personal inom EMI ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan medföra negativa händelser eller tillbud i verksamheten och för elever.

Skolsköterskorna ska även i den årliga kvalitetsrapporten skriva om de har noterat några risker i verksamheten som kan äventyra patientsäkerheten.

Rutiner för avvikelser och händelseanalys

SFS 2010:659, 3 kap. 3§

Verksamhetschefen ansvarar för att genomföra händelseanalys. Detta sker genom att verksamhetschefen analyserar och utreder inkomna avvikelser och återför resultatet till verksamheten.

Skolsköterskor och skolläkare rapporterar till verksamhetschef och rektor- [de](#) händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling.

Verksamhetschefen ansvarar för analys och bedömning tillsammans med skolläkare med ledningsansvar. Rektor som ansvarar för elevens skolgång ska också få rapport om händelsen.

Totalt har det inkommit enskilda 20 avvikelserrapporter under 2019. Dessutom har en grundskola rapporterat totalt 198 hälsobesök och som inte kunnat genomföras under läsår 18/19 på grund av låg personalbemanning, sjukskrivning och vakant skolskötersketjänst. 81 elever i åk 4 kontrollerades endast tillväxt och rygg på samma skola. På den aktuella skolan har under höstterminen 2019 utökad skolskötersketjänsten och anställt 2 nya

skolsköterskor på heltid samt gjort upp en plan för att hinna ikapp tidigare missade hälsobesök. En annan skola har rapporterat att 61 elever fått ett enklare hälsobesök i åk 4 på grund av hög arbetsbelastning med högt elevantal. Skolan har i maj 2019 utökat skolskötersketjänsten med ytterligare en skolsköterska.

Rapporterade händelser har utretts, analyserats och återkopplats till verksamheten. I förekommande fall har vårdnadshavare kontaktats.

Ingen händelse har bedömts som allvarlig eller föranlett anmälan enligt Lex Maria. Åtgärder för att förebygga upprepning har vidtagits.

Nedan följer en tabell över inrapporterade avvikelser.

Antal inrapporterade avvikelser 2019

ART	ANTAL	HÄNDELSE	ÅTGÄRD
LÄKEMEDELSHANTERING			
Utebliven vaccination	3	SSK missade att ge vaccin på utsatt tid tidigare skolor	Fått vaccin senarelagd
Utgånget vaccin	1	SSK vaccinerat med utgånget vaccin	Erbjuder ny vaccinering
Förväxling	1	SSK vaccinerat med vaccin med svagare antigenhalt	Ny ordination av skolläkare
Extra dos vaccin	1	Elev fått en dos extra vaccin pga dokumentationsmiss	Kontakt vårdnadshavare
TEKNIK – inga avvikelser			
Elev med två olika personnummer i Procapita	1	Två personnummer uppdagades i samband med remiss till vårdcentral	Åtgärdas av skatteverket
ADMINISTRATIVA RUTINER I SAMBAND MED VÅRD OCH BEHANDLING			
Remisshantering	1	Uteblivet remissvar från BUP	Info BUP som skickar remissvar
Förväxling dokument	1	Fel elevs dokument skickades hem till annan	Kontakt med berörda vh och jurist
JOURNALHANTERING			
Saknad journal	1	Ej erhållit skickad BVC journal från Landstingsarkivet	BVC journalen var adresserad till rektor

Felaktiga dokument i inkommen journal	2	Felaktiga dokument i 2 olika journaler	Gallra bort felaktiga dokument
Avvikelse från annan kommun	1	Saknas namn och tel. nr. På rekvisitionsblankett	Åtgärdas av SSK
DIAGNOSTIK, VÅRD OCH BEHANDLING			
Missade HB på föregående skola	3	Tidigare skolor har missat hälsobesök	Erbjuds hälsobesök
Missad syn och hörselkontroll	1	Elev som aldrig blivit syn eller hörselkollad	Erbjuder kontroll
Missade hälsobesök	198	Missade hälsobesök pga personalsituationen	Anställt 2 nya skolsköterskor på heltid
Enklare hälsokontroll	81	Endast tillväxt- och ryggekoll. Ej hälsosamtal.	Se ovan.
Enklare hälsokontroll	61	SSK hann inte med ordentligt hälsosamtal i åk 4 pga arbetsbelastning	En till skolsköterska anställs
SAMVERKAN			
Ej erhållit rekviderad journal från annan kommun	1	Ej fått journal trots upprepade kontakter	Kontakt med VC i avlämnande kommun
Anmälan om skolplacering till RCN brister	1	Ej fungerande rutiner på en del skolor	Förbättrade rutiner
Bemötande av medföljande personal	1	SSK och kurator åkte med elev till psykakuten och blev inte väl bemött	Avvikelse till vården Fått svar

Förklaring till förkortningar ovan: SSK (Skolsköterska), EHT (Elevhälsoteam i skola), jnl. (journal), HB (Hälsobesök), RCN (Resurscentrum för nyinvandrade)VC (verksamhetschef EMI)

Skolsköterskorna ska även i kvalitetsrapporterna skriva om de har noterat några risker i verksamheten som kan äventyra patientsäkerheten, 14 skolsköterskor uppger att de har noterat risker.

Risker som har tagits upp är

- Nya elever som saknar fullständigt personnummer läses inte automatiskt in journalsystemet. Risken är att skolsköterskan inte blir informerad om att nya elever börjat i skolan. Samt risk att missa kontroller eller vaccinationer.
- Överföring av dokumentation från barnhälsovården till skolhälsovården

-
- Hög arbetsbelastning på grund av högt elevantal som leder till stress och att patientsäkerheten äventyras
  - Lyhörd dörr in till skolsköterskemottagningen, sekretessen äventyras.
  - Elever i kommungemensamma grupper finns inte i PMO i den aktuella skolan, vilket innebär en risk att uppföljning missas. Eleven tillhör en annan rektor.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1§

Personalen inom elevhälsans medicinska insatser i Huddinge Kommun dokumenterar i datorjournal, PMO från företaget CGM som även sköter driften av systemet. Inloggning sker via ett personligt SaaS-kort.

Verksamhetschefen har granskat journalföring i samband med inkomna avvikelser och i förekommande fall återkopplat till anmälaren.

Verksamhetschefen utför journalgranskning under verksamhetsbesök med egenkontroll.

En kompetensutveckling i dokumentation planeras 2020.

Loggkontroll utförs en gång per termin.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §

Intern samverkan inom kommunen

- Samverkan med elev och vårdnadshavare
- Samverkan med elevhälsoteam på skolorna
- Samverkan med kanslipersonal på skolorna för att få information om nya elever eller elever som flyttar/byter till annan skola
- Samverkan med EMI i andra skolor i samband med att en elev byter skola
- Samverkan mellan skolsköterskor vid vaccinationer samt med klasslärare för att vaccinationsverksamheten ska ske på ett säkert sätt och skapa en trygg miljö för eleverna
- Samverkan med olika personalkategorier inom Skolstöd
- Samverkan mellan EMI ledning och Grund-/Gymnasieavdelningen

- Samverkan mellan verksamhetschef EMI och rektor/skolledare

Extern samverkan med andra vårdgivare eller instanser

- Barnhälsovården, BHV i samband med att eleven börjar i förskoleklass
- Ungdomsmottagningen

-
- Barnläkarmottagningar
  - Barn- och ungdomspsykiatri
  - Samverkan med landstinget, regelbundna möten kring samarbetsfrågor.
  - Samverkan med verksamhetschefer på vårdcentralerna inom Huddinge kommun
  - BUS-samverkan. Överenskommelse mellan kommun och landsting
  - Logopedmottagning
  - Bemanningsföretag för extra personal, skolsköterskor eller skolläkare

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet/klagomål och synpunkter

SFS 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §

Vi följer kommunens rutiner för klagomål och synpunkter som innebär att anmälan om klagomål kan göras via kommunens e-tjänst. Vårdnadshavare kan också vända sig till respektive skolsköterska, skolläkare eller verksamhetschef, alternativt rektor som ansvarar för att ta emot klagomålet. Ytterst ansvarig för klagomål i skolans medicinska insatser vilar på verksamhetschefen som vidtar åtgärder i verksamheten för att minimera risken för upprepning.

Sammanställning och analys

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §

Vi har under året haft ett klagomål/synpunkt via kommunens klagomålshanterare. Klagomålet handlar om en intern rutin mellan RCN och skolor, detta har utretts och åtgärdats. Övriga synpunkter som inkommit har framförts direkt till personal lokalt i verksamheten. Synpunkterna har sedan rapporterats till verksamhetschefen och har hanterats internt.

Samverkan med patienter och närstående

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Skolsköterskor och skolläkare ska alltid sträva efter ett gott samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat. Elev bör alltid informeras i det som rör hen och informationen ska vara anpassad efter ålder och mognad. Vårdnadshavare kontaktas vid behov. Utifrån elevens ålder och mognad involveras alltid eleven. Eleven ska ha ett medinflytande som med tiden eller under vissa omständigheter övergår till ett självbestämmande. Tolk används vid behov.

Exempel på samverkan med elev och dess vårdnadshavare:

- Information och medgivande inför genomförande av vaccinering
- Information inför hälsobesök och hälsosamtal
- Elevenkät efter hälsobesök i årskurs 8 och årskurs 1 på gymnasiet.
- Kontakt vid behov efter hälsosamtal
- Information inför läkarbesök
- Kontakt med vårdnadshavare vid akut händelse eller skada

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Strukturmått

- EMI:s organisation är komplex eftersom det finns två personer som är ansvariga för verksamheten. Rektor är skolsköterskans närmaste chef och ansvarar för att det finns tillräckligt med personella resurser, ändamålsenlig lokal och utrustning samt läkemedel. Verksamhetschef för EMI ansvarar för hälso- och sjukvården inom EMI, det vill säga kvaliteten och patientsäkerheten.
- Elevantalet som varje skolsköterska är ansvarig för skiljer sig i kommunen och är särskilt högt på två grundskolor och ett gymnasium. Detta har tagits upp i samtal med respektive rektor och åtgärdats på två grundskolor samt förstärkning under hösten med extra skolsköterska på ett gymnasium.
- Elevantal per skolläkare är 5641 elever. Skolläkarna eftersträvar att kunna närvara mer i skolans förebyggande elevhälsoarbete.
- Det har varit långa sjukskrivningar av skolsköterskor på 2 grundskolor, varav en vikarie har blivit anställd på en skola. I en skola har inte vikarie tillsatts under vårterminen och i samma skola har en skolskötersketjänst varit vakant under flera månader. Till hösten 2019 anställdes 2 skolsköterskor på denna skola.
- Omsättningen bland skolsköterskor har varit fortsatt stor. Totalt har 16 skolsköterskor nyanställts varav 5 som vikarier.
- I samband med vakanser eller långtidssjukskrivning så har vikarier anställts men på några av grundskolorna har det saknats skolsköterska under delar av året.
- Alla tre skolläkare samt alla skolsköterskor utom två har rätt kompetens. Två av skolsköterskorna som saknar specialistkompetens går specialistutbildning på distans.
- Alla skolsköterskor och skolläkare deltar i arbetet med att säkra rutiner och arbetsmetoder.
- Samtliga följer och arbetar efter rutiner som finns i metodhandboken på intranätet.
- På de månatliga EMI-konferenserna har kompetensutbildning erbjudits.

-
- Skolsköterskorna och skolläkarna samarbetar för att utveckla och säkerställa rutiner.
  - Rutiner för risk- och avvikelshantering finns.
  - Ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete finns.
  - Alla vårdkontakter registreras i datorjournal.
  - En uppföljning av egenkontrollen har pågått kontinuerligt under 2019 där brister påtalats och åtgärdats.

Processmått

- Hälsobesök har erbjudits enligt Skollagen och Socialstyrelsen och Skolverkets "Vägledning för elevhälsa".
- Digitala hälsoenkäter används i alla grund- och gymnasieskolor. Enkäterna har utarbetats tillsammans med Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin (CES), SLL och nio andra kommuner i länet.
- Vaccinationer har erbjudits enligt nationellt vaccinationsprogram.
- Hälsoenkäter bildstödet Widgit används på särskolan.
- Skolsköterskorna har öppen mottagningsverksamhet på alla skolor.
- Skolläkarna har regelbundet mottagning på sina respektive skolor.
- Samtalsmetoden motiverande samtal (MI) används av skolsköterskorna på de flesta skolor.
- Skolsköterskorna medverkar i elevhälsoteamen för elever med behov av särskilt stöd. Skolläkarnas medverkar en till två gånger per termin.

Resultatmått

- Hälsobesök har genomförts enligt Skollagen och Socialstyrelsen och Skolverkets "Vägledning för elevhälsa" och i stort sett har alla tackat ja och fått sina hälsobesök inom grundskolan, förutom på en skola.
  - På gymnasieskolorna är det däremot inte lika många elever som har tackat ja till erbjudandet om hälsobesök, det har dock skett en ökning sedan 2018.
  - Viss hälsodata återförs i skolsköterskornas kvalitetsrapporter.
  - Vaccinationstäckningen i kommunen är god.
  - Mässling/Påssjuka/Röda hund vaccin i åk 2 är 97 % av eleverna
  - HPV-vaccin i åk 5 flickor är 89 %.
  - Difteri/Stelkramp/Kikhostevaccin åk 8 är 97 %
  - De flesta nyanlända har individuella vaccinationsuppföljningar.
  - 20 avvikelserapporter har inkommit, ingen har bedömts som allvarlig.
  - En grundskola rapporterat totalt 198 hälsobesök som inte kunnat genomföras under läsåret 18/19 på grund av låg personalbemanning, sjukskrivning och vakant skolskötersketjänst samt att 81 elever i åk 4 endast kontrollerades tillväxt och rygg. I en annan grundskola fick 61 elever i åk 4 ett enklare hälsobesök på grund av hög arbetsbelastning.
  - Tillsyn och kalibrering av medicinsk teknisk utrustning har genomförts.
  - Ändamålsenlig utrustning finns på samtliga skolor.
-

-
- EMI har ett aktivt samarbete med övrig elevhälsopersonal och pedagoger på skolorna samt många aktörer utanför skolorna, till exempel barmottagning, ungdomsmottagning, BUP och socialtjänst.
  - Att elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp på annan enhet än hemskolan, kan vara en patientsäkerhetsrisk utifrån att digital uppföljning i PMO inte är möjlig.

Övergripande mål och strategier för kommande år

- Arbeta för att säkerställa att alla elever erbjuds insatser från Elevhälsans medicinska insatser (EMI) enligt program
- Fortsatt bevakning av medicinska rutiner kring nyanlända.
- Fortsatt genomgång av EMI:s processer och rutiner genom gruppdiskussioner.
- Implementera HPV-vaccination för pojkar i åk 5
- En kompetensdag om dokumentation är inplanerad våren 2020.
- Kontinuerligt under året kompetensutveckla EMI gruppen i olika medicinska sjukdomar.
- Fortsatt fokus på psykisk hälsa/ohälsa med kompetensutveckling.
- Uppdatera ledningssystem för elevhälsans medicinska Insatser.
- Verksamhetschefen EMI och Chefspsykolog avser att uppdatera organisationen kring det medicinska ledningsansvaret inom Central elevhälsan.

Bilaga till Patientsäkerhetsberättelsen 2019:

Kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser läsår 2018-2019

Elevhälsans psykologiska insats

Gäller Grundskolan

Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1 §

De psykologer som arbetar i Huddinge kommuns Centrala elevhälsa ska hålla hög och likvärdig kvalitet i det arbete som lyder under hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Det är endast en liten del av psykologernas arbetsområde som innefattas i hälso- och sjukvård. Det är hälso- och sjukvård när psykologen arbetar direkt med enskilda elever i samverkan med föräldrar och skolpersonal

t.ex. vid psykologutredning/ bedömning, remisshantering, journalföring och behandlingsinriktade samtal/råd till elever och vårdnadshavare. Psykologens arbete med elevhälsoarbete, skolutveckling, krisstöd, och generella råd t ex om pedagogiska insatser, bemötande och elevers behov faller normalt utanför hälso- och sjukvård.

Varje psykologisk bedömning och utredning ska hålla hög kvalitet och säkerhet i bedömningen. Psykologerna ska vara väl förtrogna med metoder och material för utredning samt arbeta enligt riktlinjerna för detta. Alla psykologer som är verksamma i Huddinge kommuns skolor ska känna till och följa rutiner för dokumentation och hantering av sekretesskyddat material. Psykologerna i Central elevhälsa ska bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras och förebyggs.

Ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Grundskolenämnden är vårdgivare för de insatser inom elevhälsan som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen inom elevhälsans psykologiska insats. Som vårdgivarens representant har enhetschefen för Central elevhälsa utsetts. Enhetschefen för central elevhälsa har överlåtit medicinskt ledningsansvar gällande psykologernas diagnostik och behandling till Centrala elevhälsans chefspsykolog. Avvikelse hanteras och utreds av Chefspsykolog med medicinskt ledningsansvar.

Chefspsykologen är personalansvarig för psykologerna som är anställda i Centrala elevhälsan. Chefspsykologen ansvarar även för att leda, planera, utveckla och följa upp verksamheten samt att bevaka att god vård bedrivs. Exempel på detta kan vara att medarbetarna har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet. Lokaler

---

och utrustning för arbetet skall vara anpassade för verksamhetens behov. Rutiner och egenkontroll skall upprättas och följas. Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar. Det innebär att arbetet skall utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet, och medarbetaren ska medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar också för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras.

Rektor har ansvar för skolans inre organisation och skall leda och samordna elevhälsans insatser på skolan.

Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året

SOSFS 2011:9 5 kap. 2 §

- Granskning av journalföring görs på förekommen anledning t ex då chefspsykologen uppmärksammas på brister

Åtgärder för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2

Under kalenderåret har följande patientsäkerhetsarbete bedrivits och följande åtgärder vidtagits för att öka patientsäkerheten.

Psykologerna i Centrala elevhälsan träffas för professionsmöten en förmiddag varannan vecka utifrån stående punkter på dagordningen. Där diskuteras bland annat arbetsmetoder, rutiner, lagar och föreskrifter som styr verksamheten, men även nyheter för verksamheten.

Fortbildning och handledning:

- Nyanställda psykologer har fått introduktion i styrdokument, journalföring och utredningsmetodik.
- Nyanställda psykologer har erbjudits kontinuerliga möten med en mentor och fortbildning i utredningsmetodik; testbatteriet WISC-V med Eva Tideman, internutbildning/handledning i testbatteriet SON-R.
- Alla psykologer erbjöds och deltog på PSIFOS-dagarna i Västerås 11-13/9 (PSIFOS: Psykologer i förskola och skola)
- Chefspsykolog har deltagit i Utvecklingsprogram för elevhälsans medicinska ledning, som är ett fyradagars utvecklingsprogram för verksamhetschefer och/eller medicinskt ledningsansvarig MLA i skolans elevhälsa.
- Kompetensutveckling kring intellektuell funktionsnedsättning (IF) på professionsmöte

-
- Psykologerna har blivit inbjudna till EMI:s föreläsningar om Psykisk ohälsa och autism. Detta samarbete kommer att fortsätta även under 2020.
  - Psykolog i utredningsteamet Grundsärskola finns tillgänglig för handledning kring grundsärskoleutredning.
  - Psykolog i utredningsteamet Grundsärskola är med på alla professionsmöten och har en stående punkt i agendan. Tar löpande upp kvaliteten i de psykologutredningar som ligger till grund för mottagande i grundsärskolan.
  - Varannan vecka erbjuds kollegial handledning och en gång/månad erbjuds handledning av extern handledare.

Samverkan:

- Samverkansmöte en gång per termin med landstingsanställda psykologer i Huddinge kommun, deltagare från t ex Stuvsta vårdcentral, barnhabiliteringen i Flemingsberg, KNUT- psykologer, Öppenvårdspsykologerna samt BUP Huddinge.
- Chefspsykolog deltar på samverkansmöte med BUPs chef och remissgrupp samt har haft eget möte med teamledande psykolog kring psykologutredning, diagnostisering, diagnos inför mottagande till grundsärskola.
- Samverkansmöte med EMI- elevhälsans medicinska insatser 3-4ggr/termin.

Dokumentation:

- Licenser till Qglobal- digital rättning av WISC-V-testbatteri har köpts in. Alla psykologer har nu personliga licenser.
- Uppdatering av rutindokument har påbörjats. Nyheter och förändringar har förmedlats på professionsmöten. De aktuella rutindokumenten finns tillgängliga för alla psykologer i gemensam digital mapp.
- Psykologerna fyller i psykologutredningar enligt fastställd mall för att bevaka att utredningar genomförs även i skolor som tillfälligt saknar ansvarig psykolog.
- Avvikelserutiner har utarbetats och implementerats. Information om avvikelserutinerna har gett psykologerna ökad kunskap om att, hur och när avvikelse ska anmälas. Ett tillåtande klimat samt ökad kunskap har lett till att psykologer nu i större utsträckning skriver avvikelser och tar kontakt med Chefspsykolog när fel upptäcks eller fråga om avvikelse uppstår.

Rutiner för att identifiera risker i verksamheten

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

Alla psykologer i Central elevhälsa ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan medföra negativa händelser eller tillbud i verksamheten och för elever.

Rutiner för avvikelser och händelseanalys

SFS 2010:659, 3 kap. 3§

Chefpsykologen ansvarar för att genomföra händelseanalys. Detta sker genom att psykologerna rapporterar avvikelser till chefpsykolog dvs. händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling. Avvikelse lämnas in skriftligt och psykologerna har i detta dokument bedömt typ av avvikelse, beskrivit händelsen, och bedömt orsaken/orsakerna till avvikelsen samt vilka åtgärder som vidtagits och förslag på åtgärder för att förhindra att avvikelsen upprepas. Chefpsykologen ansvarar för analys och bedömning av följder. Avvikelser och åtgärder tas upp 1 gång i månaden på professionsmöte. Diskussion förs för kollegialt lärande och för att förhindra upprepning.

Totalt har det inkommit 6 avvikelserapporter under 2019. De flesta härrör dokument/journalhantering. Skriftliga rutiner för journal och dokumenthantering kommer att utarbetas under 2020.

Rapporterade händelser har utretts, analyserats och återkopplats till verksamheten.

Ingen händelse har bedömts som allvarlig eller föranlett anmälan enligt Lex Maria. Åtgärder för att förebygga upprepning har vidtagits.

Nedan följer en tabell över inrapporterade avvikelser- Psykologer.

Antal inrapporterade avvikelser 2019

ART	ANTAL	HÄNDELSE	ÅTGÄRD
DOKUMENT/ JOURNALHANTERING			
Fel år vid datering av utlåtande.	1	Ej bytt år i utlåtandemall i samband med årsskifte.	Förskrivet datum i gemensam utlåtandemall tas bort. Utredande psykolog daterar själv vid signering.
Avsaknad av journalanteckningar	1	Avsaknad av journalanteckningar i ett elevärende.	Kontakt med tidigare psykolog för kompletteringsdokumentation.
Utlåtande skrevs i PMO	1	Psykolog ser kollegas pågående arbete med ett psykologutlåtande i PMO.	Direktkontakt med psykologen som skrev i PMO, utlåtandet tas bort. Går igenom rutiner för utlåtandeskrivning.
Sen med journal	1	Vid journalskrivning i	Planering för administrativ tid regelbundet och oftare.

		december var möten i oktober/november ej ännu dokumenterade i journal pga. tidsbrist.	
Utlåtande skrevs i mallen i den gemensamma psykologmappen	1	Psykolog ser kollegas pågående arbete med ett psykologutlåtande i den gemensamma psykologmappen.	Direktkontakt med psykologen som tar bort utlåtandet. Går igenom rutiner för utlåtandeskrivning.
ELEV/FÖRÄLDERSYNPUNKT			
Föräldrar uppfattar att de blivit lovade psykologutredning under VT 19.	1	Bristande rutin.	Eleven utreds HT 19. I utredningsfrågor ska psykologen ha direktkontakt med föräldrar och informera om tidsplanen (ej ha lärare som mellanhand).

Förklaring till förkortningar ovan: PMO-digitalt journalsystem

Övergripande mål och strategier för kommande år

- Under kommande år kommer ett ledningssystem för psykologer att utarbetas enligt Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i hälso- och sjukvård, SOSFS 2011:9
- Fortsatt arbete med att dokumentera rutiner för psykologernas hälso- och sjukvårdsinsatser
- Rutiner kring psykologutredning av nyanlända inför mottagande till grundsärskola ses över och förankras i samarbete med RCN-resurscentrum för nyanlända.
- Verksamhetschefen EMI och Chefspsykolog avser att uppdatera organisationen kring det medicinska ledningsansvaret inom Central elevhälsa.